

Ajuntaments, ara que tenim deu anys

Coincidint amb el desè aniversari dels consistoris democràtics, EL TEMPS ha volgut fer balanç de la trajectòria que han seguit les ciutats més importants dels Països Catalans. L'urbanisme, les comunicacions i els serveis han centrat la política municipal d'aquestes ciutats.

Remei Blasco i Òscar Montferrer

El passat 3 d'abril, els ajuntaments de l'estat espanyol complien deu anys de vida democràtica. Ha passat una dècada des que els ciutadans van tenir la possibilitat, per primera vegada després de més de quaranta anys, de triar, democràticament, els seus representants més directes, els alcaldes i els respectius equips de govern. Les eleccions del 3 d'abril de 1979, precedides per l'aprovació de la Llei de la Reforma Política, el 1976; per les eleccions legislatives del 77 i del 79 i del referèndum de la Constitució el 1978, marquen un dels esdeveniments més importants de la vida política de l'estat. A més, el resultat d'aquells comicis, amb el triomf del PSOE, anunciava la progressiva substitució de la ja desapareguda UCD pel partit socialista.

Deu anys després que els consistoris encetaren el camí democràtic que havia d'anihilar el caciquisme i la mala gestió que havia presidit la vida municipal durant la dictadura, EL TEMPS ha volgut conèixer l'evolució dels ajuntaments de les ciutats més importants dels Països Catalans.

Barcelona. Narcís Serra i Serra va ser el primer alcalde democràtic de la ciutat de Barcelona, càrrec que ocuparia fins que el president del govern, Felipe González, el nomenara ministre de Defensa, el desembre de 1982. Abans d'abandonar l'alcaldia, però, Serra va impulsar la renovació urbanística de la ciutat, continuada ara per l'equip municipal de Pasqual Maragall, i va proposar la candidatura olímpica de la ciutat com a seu dels Jocs Olímpics del 1992. La nominació de Barcelona com a seu oficial d'aquests jocs es va produir el 1987, amb Pasqual Maragall com a alcalde. Maragall, membre del PSC, havia substituït el també socialista Serra i continua com a alcalde de Barcelona després de ser reelegit en les eleccions de 1983 i de 1987.

València. El socialista Ricard Pérez Casado, tot i que no va ser el primer alcalde democràtic de la ciutat, ha protagonitzat, des del 5 d'octubre de 1979 fins a la seua dimissió el passat 30 de desembre, la gestió municipal. Sota el seu mandat, i encara que li haja costat el càrrec, s'ha aprovat el PGOU de València i s'han assolit reptes importants. Són, per exemple, el Palau de la Música i l'encara inacabat projecte d'enjardinament del llit del riu Túria. Ricard Pérez Casado va substituir el socialista Fernando Martínez Castellaño que va ser expulsat del PSOE acusat de cometre irregularitats com a secretari de finances de l'executiva valenciana.

Ara, Pérez Casado, allunyat de la política, treballa en un gabinet d'assessorament urbanístic, mentre una altra socialista, Clementina Ródenas, està al capdavant del cap i casal, i governa en minoria.

Palma de Mallorca. Ramon Aguiló, de la Federació Socialista Balear, és alcalde de Palma des de 1979. Durant les dues primeres legislatures va governar amb una majoria còmoda, però des de 1987 necessita el suport dels dos regidors d'Unió Mallorquina, cosa que l'ha posat en una situació delicada i que l'any passat li va fer plantejar-se la possibilitat de dimitir. Dels seus deu anys al capdavant de l'Ajuntament de Palma, cal destacar la inauguració del Parc de la mar, la construcció del qual s'havia iniciat durant el franquisme, i la potenciació d'una política adreçada a millorar les infraestructures dels barris.

Girona. El PSC, en la persona de Joaquim Nadal, governa l'Ajuntament de Girona des de les primeres eleccions democràtiques. Els comicis de 1983 i 1987 han fet possible la continuïtat que ha permès la creació d'infraestructures urbanístiques i culturals com l'Arxiu Històric, el Museu d'Història de la ciutat, i de zones lliures i espais verds com els Jardins de Pedret. Això, sen-

Dalt, Pasqual Maragall. Baix, Daniel Gozalbo.

se oblidar la polèmica provocada pel desviament de la Nacional-II i que ha enfrontat l'Ajuntament als sectors ecologistes.

Castelló de la Plana. L'advocat Antoni Tirado ha estat el gran protagonista d'aquesta dècada, ocupant el despatx principal de la Plaça Major des del 1979 fins a les darreres eleccions municipals. Socialdemòcrata combatí contra la normalització lingüística, la gestió de Tirado s'ha caracteritzat per la seua obsessió urbanística i per això el coneixen popularment com Tono placetes. La solució centre, és a dir la profunda reordenació del centre urbà i l'acord amb Campsa per a traslladar

De dalt a baix, Pérez Casado, Ramón Aguiló, Joaquim Nadal, Manuel Oronich i José Luis Lassaletta.

els depòsits a un polígon industrial dels afores han estat els seus encerts, mentre el fracàs més patent va ser no aconseguir combinar l'enterrament de les vies amb el desviament de la N-340.

Antoni Tirado és ara president de la Caixa d'Estalvis de Castelló i l'alcaldia l'ocupa el socialista **Daniel Gozalbo**, que va perdre la majoria absoluta en les últimes eleccions i que governa gràcies a un pacte amb el CDS.

Lleida. El primer alcalde democràtic va ser **Antoni Siurana**, del PSC. Ocupà el càrrec fins el 1987 quan un pacte entre CiU, AP i el grup independent Freixes possibilità l'accés a l'alcaldia del convergent **Manuel Oronich**. La

polèmica que, darrerament, s'ha suscitat a l'Ajuntament de Lleida fa, però, que el seu futur siga incert.

Alacant. El PSOE, sempre en la figura de **José Luis Lassaletta**, ha tingut a les seues mans l'alcaldia d'Alacant, si bé amb una pèrdua de vots progressiva i sotmès, durant els últims mesos, a la pressió de l'oposició municipal, que va arribar a plantejar-se la possibilitat de presentar-li una moció de censura. De les seues regidories, la més polèmica ha estat la d'urbanisme i se l'acusa de deixar a la bona de Déu els barris perifèrics i de fixar totes les inversions en el centre.

Tarragona. **Josep Maria Recasens**,

del PSC, és alcalde de Tarragona des del 1979 i s'ha mantingut en el càrrec sense massa problemes. Entre els temes més conflictius destacats és l'amenaça constant de les indústries petroquímiques que envolten la ciutat, però les competències per a solucionar els problemes no les té el govern municipal, sinó la delegació del govern a Catalunya.

La Jonquera. El convergent **Josep Maria Mesquida** va ser alcalde des de 1979 fins a 1982, quan, després de ser acusat d'un delictes d'evasió de divises, va haver de deixar el càrrec. El va substituir **Joan Monjonell**, també de CiU, i que va ser reelegit l'any 83, abandonant l'alcaldia després de les últimes eleccions municipals, quan **Josep Rigau**, independent, va assolir el govern municipal.

Sagunt. La reconversió industrial, impulsada des del govern central, ha presidit els canvis en la composició del consistori. **Manuel Carbó** va ser el primer responsable municipal per les llistes del PSOE i en les segones eleccions municipals els socialistes repetien en la persona de **Josep Garcia Felipe**. Però 1983 va ser, també, l'any més polèmic de la reconversió siderúrgica dels Altos Hornos del Mediterráneo. El tancament de la planta saguntina provocà la dimissió de **Josep Garcia**, que abandona l'alcaldia de Sagunt abans de complir-se un any de la seua gestió. El substitueix el també socialista **Francisc Crispín**, però en les eleccions del 10 de juny de 1987, **Josep Garcia Felipe**, sota les sigles d'independent, torna a l'alcaldia i, des de l'1 de juliol de 1987 governa l'Ajuntament de Sagunt, gràcies a un pacte amb el CDS. □